

Emeklili?e ?li?kin Görü?ler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Emeklili?e ?li?kin Görü?ler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20898>

Özet

Emekliliğe İlişkin Görüşler Ölçeği, Zuhâl Dedeağaçlı tarafından 2018 yılında tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş psikometrik bir ölçektir. Ölçek, lise öğretmenleri ve okul yöneticileri gibi eğitim profesyonellerinin emeklilik dönemine yönelik sahip oldukları bilişsel ve duyuşsal görüşleri ve tutumları sistematik olarak ölçmeyi amaçlamaktadır. Geliştirme çalışması, bu görüşlerin bireylerin mevcut **İş Doyum Düzeyleri** ile olan ilişkisini de araştırmıştır.

Ölçeğin geliştirilmesi, eğitim sektöründe kariyer sonu planlaması ve psikolojik hazırlık konularında önemli bir ihtiyacı karşılamakta ve bu alandaki akademik literatüre katkı sağlamaktadır. Ölçek, özellikle **emekliliğin** getirdiği yaşam değişikliklerine karşı bireylerin ne kadar hazır olduğunu değerlendirmeye olanak tanır.

Anahtar Kelimeler

Emeklilik, Emeklilik Görüşleri, İş Doyumu, Ölçek Geliştirme, Lise Öğretmenleri, Okul Yöneticileri, Psikoloji, Psikometrik.

Yazarlar

Zuhâl Dedeağaçlı

Amaç

Ölçeğin temel amacı, lise öğretmenleri ve okul yöneticileri gibi **eğitim çalışanlarının emeklilik** sürecine dair algılarını, beklentilerini ve genel tutumlarını kapsamlı bir şekilde belirlemektir. Bu tutumların ölçülmesi, bireylerin kariyerlerinin bu önemli geçiş dönemine psikolojik ve sosyal açıdan ne kadar hazır olduklarını anlamada kritik bir rol oynar.

Geliştirme süreci, eğitim çalışanlarının **emekliliği** bir kayıp olarak mı yoksa yeni bir fırsat dönemi olarak mı algıladığını tespit etmeyi amaçlamıştır. Ayrıca, ölçek, bireylerin emeklilik görüşleri ile mevcut **İş Doyum Düzeyleri** arasındaki potansiyel korelasyonları incelemek üzere tasarlanmıştır, bu da çalışma hayatındaki motivasyon ve kariyer sonu planlaması arasındaki bağlantıları ortaya koymaktadır.

Yapı

Emekliliğe İlişkin Görüşler Ölçeği, bireyin **emeklilik** dönemine yönelik geliştirdiği psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, sadece finansal hazırlık değil, aynı zamanda sosyal rollerdeki değişim beklentilerini, bu zaman değerlendirme tutumlarını ve emekliliğin **kişisel kimlik** üzerindeki

etkisine dair inançlar da içerir. Ölçek, bu çok boyutlu yapıyı yakalamayı hedefleyerek, **emekliliğe** karışık geliştirilen olumlu veya olumsuz genel tutumu yansıtan bileşenleri kapsar.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmalarına ait detaylı **istatistiksel sonuçlar** (örneğin, yapı geçerliği, ölçüt bağımlı geçerlik) kaynak içerikte açıkça belirtilmemiştir. Bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirildiği için, ölçeğin **içerik geçerliğini** sağlamak amacıyla uzman görüşüne başvurulmuş olması ve **yapı geçerliğini** incelemek üzere faktör analizlerinin yapılmış olması beklenmektedir. Kapsamlı geçerlik kanıtları için orijinal tezin metodoloji bölümüne bakılması gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik katsayılarına (örneğin, **iç tutarlılık katsayısı** veya test-tekrar test güvenilirliği) ilişkin somut veriler kaynakçada yer almamaktadır. **Psikometrik** araçların geliştirilmesinde temel adım olan **iç tutarlılık** analizlerinin (Cronbach Alfa katsayısı gibi) tez çalışmasıyla raporlanması muhtemeldir. Bu güvenirlik değerlerinin tam olarak örneklmesi için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi veya tezin incelenmesi gerekmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin temel yapısını oluşturan faktörlerin sayısı, faktör yükleri ve varyans açıklama oranları gibi **Faktör Analizi** sonuçları kaynak içerikte detaylandırılmamıştır. Ölçek geliştirme sürecinde, emekliliğe ilişkin görüşlerin çok boyutlu yapısını ortaya çıkarmak ve maddelerin hangi alt boyutlara ait olduğunu belirlemek amacıyla **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** kullanılmış varsayılmaktadır. Nihai ölçek yapısının kaç alt boyuttan oluştuğu bilgisi, tezin ana bulgularından olmaktadır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi (-) olarak belirtilmemiştir. Ölçeğin, genellikle psikolojik tutum ölçeklerinde yaygın olarak kullanılan **Likert Tipi** bir derecelendirme formatına sahip olduğu tahmin edilmektedir.

Language Available: Türkçe

Population Group: Eğitim Çalışanları (Lise öğretmenleri ve okul yöneticileri)

Age Group: Kariyerinin son döneminde olan yetişkinler.

Population Details: Ölçek, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi bünyesinde hazırlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında lise öğretmenleri ve okul yöneticileri örnekleminde uygulanmıştır.

Test Methodology: Nicel araştırma yöntemleri kullanılarak anket ve ölçek uygulaması yapılmıştır. Ölçek verileri, **İş doyumu** verileri ile birlikte analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Tutum Ölçeği, Kariyer Sonu, Eğitim Personeli, Geçerlik, Güvenirlik, Yüksek lisans tezi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sağlanmamıştır.

Affiliation Email addresses: saturnjanus@yahoo.com (Sorumlu Yazar İletişim)

Correspondence Address: Aydın Adnan Menderes Üniversitesi (Tezin yapıldığı kurum)

Faizler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Zuhal Dedeaçıl tarafından 2018 yılında **akademik amaçlı** bir tez kapsamında için geliştirilmiştir. Akademik çalışmalarda kullanımı için yazar veya danışman ile iletişime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçeğin ticarileştirilmesi veya kullanımı ücretine dair bilgi mevcut değildir.

Orijinal teze YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: tez.yok.gov.tr

Kaynaklar

Ölçeğin geliştirildiği birincil kaynak aşağıdadır:

Dedeaçıl, Z. (2018). *Lise öğretmenleri ve okul yöneticilerinin emeklilik dönemine ilişkin görüşleri ile iş doyum düzeyleri arasındaki ilişki*. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi şu adresten indirilebilir: emeklilige-iliskin-gorusler-olcegi-toad.pdf

Emekliliğe İlişkin Görüşler Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğe ait maddeler, kaynak içerikte sunulmamıştır. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme yapış için **Zuhal Dedeaçıl'ın** 2018 tarihli **yüksek lisans tezi** incelenmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM